

ζει την 'Αθηνά και με το άλλο αθεοῦ θάνατος·
λέει για το θάνατο του Πάνα, όσοι ο Τερτσέτης
δσα ο Σπ. Τρικούπης, όσο άλλοι αμέτρητοι. Και
τι άλλο κάνουν αυτοί που γράφουν τη δημοτική παρά
να διαβάζουν και να ξαναδιαβάζουν τους αρχαίους
και να τους μεταφράζουν καλλιτερά από όλους έσας,
τους ψυχους-δασκάλους και τους άνοστους και σαχ-
λούς μουτζουρωταδες χαρτιού, για να γράφετε δρα-
ματα χωρίς πνοή ζωής, κωμωδίες και κωμειδύλλια
σάν αυτά που πέθαναν για πάντα, πεζογραφήματα,
που το ύφος τους θυμίζει τους ταμπουριέριδες;

X

Συκοφάντες! γιατί θέλετε να παραστήσετε στο
λαό τους ανθρώπους αυτούς αλλιώτικους από ό,τι
είναι. Πήρατε μια 'Ιστορία του 'Εφταλιώτη, για να
πείτε ότι δε θέλουμε πια το όνομα "Ελληνα, παρά
το «Ρωμιός». "Αν είσατε δικαιοι δεν θα το λέ-
γατε αυτό. "Η 'Ιστορία του 'Εφταλιώτη λέγεται
"Ιστορία της Ρωμιούσνης" γιατί αρχίζει από τον
καιρό, που άρχισαν τους "Ελληνες νάν τους λέν Ρω-
μιούς και όχι, γιατί δε θέλει να ξέρει την αρχαία
'Ελλάδα.

Γελάτε το λαό με το νάν του λέτε, ότι η δη-
μοτική γλώσσα δεν είναι η γλώσσά του, η αληθινή,
παρά φτιαστή και ψεύτικη. Και σε ποιά άλλη
γλώσσα τραγουδάει ο φτωχός αυτός λαός, σε ποιά
κλαίει, σε ποιά λέει τη λύπη του ή τη χαρά του;

Φωνάζατε, ω Βδελύπουλοι του πατριωτισμού,
ότι όσοι γράφουν τη δημοτική είναι προδότες και
θέλουν να χαλάσουν το "Εθνος, να σβύσουν το "Εθνο-
σμό μας. Συκοφάντες, που κάνετε πως δεν ξέρετε
την ιστορία της πατρίδας σας! Σε ποιά γλώσσα
έγραψεν ο έθνικός πρωτομάρτυρας Ρήγας Βελεν-
στιλής (που σεις οι διδασκάλοι τον λέγατε Φεραῖο
και το πανεπιστήμιο προχτές ακόμα είπεν ότι στο
άγαλμά του πρέπει να γράφει το αληθινό του όνομα
Βελενστιλής), όταν έγραφε:

"Ως ποτε παλληκάρια να ζούμε στα στενά
Μονάχοι σάν λεοντάρια στις ράχες, στα βουνά

ή όταν μετάφραζε το μυθιστόρημα «"Η ιστορία
των Ντελικάτων έραστών» για νάν το διαβάζει ο
λαός της σκληρωμένης πατρίδας του;

Σε ποιά γλώσσα έγραψεν ο Σολωμός τον ύμνο
της έλευθερίας:

"Εγαλήνεψε κ' έχυθη
Καταχθόνια μια βροχή
Και τοῦ Ρήγα σου άποκρίθη
Πολεμόραχη ή φωνή.

ΚΑΘΑΡΕΥΟΝΤΑ ΧΑΛΙΑ

ΚΑΚΟΜΟΙΡΗ ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Λέει κάπου ο Ψυχάρης ότι φωτεινότατο βιβλίο
του Ρόδα και Μάλλι πως καιρός είναι πια οι θεω-
ρητικές συζητήσεις για την γλώσσα να κάμουν τόπο
στη δημιουργική έργασία. Το γλωσσικό—έθνικό ζή-
τημα υπό θεωρητική έπιψη μπορεί έσως να θεωρηθῇ
και εξαντλημένο. "Ο Ψυχάρης, ο Παλαμής, αυτός ο
Χατζιδάκης χωρίς να το νοιώθω—και τελευταία κι'
έπ'αυτοί—όλοι οι μέγας Κρημπάχες, κι' αν δεν εί-
παν άκόμη την τελευταία τους λέξη, σκόρπισαν όμως
τόσο φως, διασκεδάσαν τόσες άρχνικαμένες πρόλη-
ψεις, γκρέμισαν τόσα τεύχη και είδωλα, που ο δρόμος
ξανοίγεται πια έλεύθερος μπροστά μας καταχυγχι-
-

"Ω Τραχόδοι! σπικωθήτε
Και ξανάλαβε ο λαός.
Τα παιδιά σας έβλεπε
Πόσο μοιάζονα με εάς

Πήγες μες στο Μεσολόγγι
Την ήμερα του Χριστού,
Μέρα που άνθισαν οι λόγγοι
Για το τέκνο του Θεού.

Μες στα χόρτα, στα λουλούδια
Το ποτήρι δε βαστώ
Φιλελεύθερα τραγουδ'α
Σάν τον Πίνδαρο έχωνώ.

κ' έννοιωθεν ή μεγάλη του ψυχή, πως είναι Πίν-
δαρος και στη γλώσσα;

Σε ποιά γλώσσα έγραψεν ο Κολοκοτρώνης τη
βιογραφία του και τα σσρά παραγγέλματά του
στούς "Ελληνες:

Σε ποιά γλώσσα τραγουδάει ο λαός, όταν λέει,

Θέλετε δέντρο' άνθισατε, θέλεται μαραθήτε,
Στόν ήτλιο σας δέν κάθουμε κι' ουδέ λημέρια κάνω.

"Τι να της κάνω της καρδιάς της παραπονεμένης
Βολέ: με κάνει και γελώ. βολέ: κι' άναστενάζω κτλ.

Χρυσός αϊτός καθότανε κλ.

"Ότον τραγουδάει «τη Φαρμακωμένη», τη «Βοσ-
κοπούλα» το

"Φεύγεις, φεύγεις νεότης καμένη
"Όσάν ρόδου πετ'ας μυρουδιά κλ.

Το «τι ώραίο φεγγαράκι, τι έρωτική βραδιά»,
Το «Ποιά είναι εκείνη, που κατεβαίνει κλ.

Τόν άκούσατε ποτές να τραγουδήσει στη δική
σας μπαλαρωμένη γλώσσα;

X

Συκοφάντες! που είπατε, ότι είναι προδότες
όσοι γράφουν τη δημοτική. Λοιπόν προδότες είναι ο
Ρήγας, ο Σολωμός, ο Σπ. Τρικούπης, ο Ζαλοκώσ-
τας, ο Βαλαωρίτης, ο Πολυλάς, ο Τερτσέτης, ο Κο-
λοκοτρώνης, ο Παλλης, ο Παλαμής, ο Ψυχάρης, ο
Παχυγιάννης, ο 'Εφταλιώτης, κι' όλοι όσοι γρά-
φουν αληθινά και με ζωή, και δεν είναι προδότες,
και είχαν έθνισμόν οι σοφολογιώτατοι και ύπερ-
καθαριστάι σάν το Μουσοῦρο, που ήταν πρέσβης
της Τουρκίας έδω κ' έκανε τον "Όθωνα νάν του
ζητήσει συμπάθειο για κάποιο πατριωτικό ζήτημα,
σάν τον Κερκχενσδωρφ Πασά, σάν τον 'Ανθόπουλο
Πασά, που ήταν πρέσβης της Τουρκίας στη 'Αγ-
γλία τον καιρό του πολέμου και βεβαια δεν προστά-
τεψε τον ελληνικό έθνισμό, σάν το Μηνά Χημου-

μενος από το λαμπρότατο φως της έπιστήμης. Λεί-
πει, θα πείτε, η έσπεδωσι, λείπουν πρό πάντων τα
καλλιμάρμαρα μέγαρα που θα δώσουν στον πριονο-
χάρχο αυτό δρόμο την ύψη μεγαλόπρεπης λεωφό-
ρου. Μα αυτά όλα είναι ζήτημα χρόνου. Και θα γί-
νουν, κι' ως διαμαρτύρονται οι δασκάλοι πως ο δρό-
μος αυτός τους έκοψε τα χωράφια τους, κι' ως φοβε-
ρίζουν άποζημιώσεις. Θα τους άπαντήσουμε πως ή-
ταν άρχαιολογική ανάγκη να καταληφθούν τα χω-
ράφια και τα οικόπεδά τους, για να έλθουν στο φως
τ' άριστουργήματα που κρύβονται αϊώνες κάτω από
τους άκαυθόνες και τους κορβανές των.

Την έπιστήμη λοιπόν την έχουμε με το μέρος
μας, τί άλλο θέλουμε! Μην άκούτε τον Χατζιδάκι.
Δικός μας είναι κι' αυτός. "Αν δεν το λέη ξάστερα
άνάθεμα στην ανάγκη. Καθηγητής βλέπεις, παιδιά
έχει, ο μισθός γλυκός είναι. Βεβαια πως ήμπορού-
σαμε να άπαιτήσουμε μια άνταπόδηνσι για την 'Ε-
πιστήμη, που θα τον παρουσίαζε ήρωα στα μάτια
μας. Μα ήρωες δε βγαίνουν εύκολα σήμερα. "Αδιά-
φορο. "Εμείς την αληθινή γνώμη του τη μαντεύουμε.
Νάξια μας κάνει ο Χατζιδάκης. "Ας κάνει πως θυ-
μώνει, ας βρίζει καποτε, ας ξεφεύγει σά χέλι, ας γί-
νεται Πρωτεύας

"Ό,τι κι' αν κάνη, στην άγκυλιά μας θα πέση

άσφαλο, που ήσαν στην Τουρκικήν Πρεσβεία κ' είχε-
την πόλη να ζητήσει από το ύπουργείο μας ν'
άναγνωρίσει τη Γεωγραφία του, αν κ' είχε βγάλει
μέσ' απ' αυτή όλα τα όνόματα των ιστορικών τό-
πων, σάν το Κλείσσοβο, το Δερβενάκι, τη 'Αλαμάνα
και άλλα. Τους έκαμε ή καθαρέβουσα να γίνουν πα-
τριώτες και ν' άνοιξουν τα μάτια τους: "Όχι, έσα
έσα τους στραβώνε περισσότερο.

Είπαν οι σοφοί καθηγητάδες, ότι ή καθαρέβουσα
σχηματίστηκε από τους ρήτορες της σημερινής 'Ελ-
λάδας, από τη Βουλή, από τα δικαστήρια, από
τόν πατριωτικό τύπο. Και βέβαια δεν μπόρεγε παρά
από αυτούς να σχηματιστεί. "Ηταν ανάγκη και εί-
ναι ακόμα, όταν μιλούν όλοι αυτοί οι σοφοί στο
λαό και για το λαό να μ'ην καταλαβαίνονται, να-
χουν στα στόματά τους λέξεις που να βροντούν και να
τραντάζουν μονάχα, γιατί άλλως, αν μιλούσαν ήπια
θάν τα έννοιωθεν ο λαός, θα βλεπε πόσον άγέρα κλει-
ούν τα λόγια τους και τότε πως θα περνούσαν για
σοφοί! Θα δείχναν την γδύμνια του μυαλού τους
και ποιός ξέρει τι θα κουναν από το λαό. Καθώς
βλέπουμε ο άγώνας είναι pro domo sua. Για το
συφέρο τους δηλαδή.

Μα οι πατριώτες οι αληθινοί, εκείνοι που έλεγαν
ό,τι έπρεπε νάν το νοιώσει κι' ο λαός μιλούσαν στη
γλώσσα του. Οι πρώτοι ρήτορες της σημερινής 'Ελ-
λάδας, δηλ. οι ρήτορες της επανάστασης έτσι μι-
λησαν στις διάφορες 'Εθνοσυνέλευσεις. "Ακούγεν ο λαός
τόν Κολοκοτρώνη, τον Κωλέττη, το Κανελλο Δε-
λιγιάννη, το 'Τζαβελλα, το Μαυροκορδάτο κι' έλους
τους ρήτορες του καιρού εκείνου και έννοιωθε. Τοῦ
μιλούσαν με την ίδια τη γλώσσα του κι' όχι μ'
εκείνην που τους έβαναν στα έγγραφα τους οι διάφο-
ροι σοφολογιώτατοι και καλαμαράδες.

Με τέτοια γλώσσα μίλησεν ο Κολοκοτρώνης στα
1837, όταν μάζεψε το λαό της 'Αθήνας στην
Πνύκα και τους μαθητάδες του Γυμνασίου της
Πλάκας μαζί με το Γυμνασιάρχη το Γεννάδιο.
"Ετσι μίλησεν ο Τερτσέτης στη δίκη του Κολοκο-
τρωνη κ' έκανεν όλο τον κόσμο να κλαίει. Αυτοί
ήταν οι πρώτοι ρήτορες της 'Ελλάδας κι' αυτούς έννοι-
ωθεν ο κόσμος. Και τοῦ μιλούσαν με τη γλώσσά
του, γιατί δεν τοῦλεγαν ψέμματα κ' ήθελαν νάν
τους νοιώθει.

X

Μα όλοις αυτούς τους ιστορικούς, τους ψυχολο-
γικούς, τους έθνολογικούς και τους ήθικοπλαστικούς
νόμους δεν τους λογαριάζουν καθόλου οι σοφοί καθη-

μια μέρα. Είδατε τί καλά του τάπε ο 'Ανδρεάδης:
Τι διχτυα τοῦστησε! Πως τον έφανερώσε διγνώμο
και διβούλο! Θα πείτε πως ή διγνώμια είναι άναί-
ρεσι της έπιστήμης. Μα είπαμε. "Ο κανυγας είναι
για την θέσι! γιατί το σωστό το βλέπει ο Χατζι-
δάκης—έπιστήμονας. "Ο Χατζιδάκης—καθηγητής
τί θέλετε να κάνη ο άνθρωπος; "Ας είναι. Σήμερα
δεν πρόκειται για τον Χατζιδάκι. "Αλλοτε μπορεί
να κάμουμε λόγο ιδιαίτερο και γ' αυτόν. Το κυριώ-
τατο σήμερα είναι η δουλειά "Η δημιουργική δου-
λειά, τραγούδια, διηγήματα, ρωμάντσας, ό,τι άλλο
θέλει στην έθνική μας γλώσσα. "Ακόμα κι' έπιστη-
μονικά έργα, για να δείχτη πως για όλα είναι ικανή
η έθνική μας γλώσσα, ή, όσο για μερικά είδη του-
λάχιστων πως μπορεί να γίνη μια μέρα. Το καλύ-
τερο κατόρθωμα, αληθινό μνημείο, θα είναι ή με-
τόφρασι των αρχαίων βιβλίων στην αληθινή γλώσ-
σα. ο "Ουκρός βρήκε τον Παλλη. "Ο Σοφοκλέας,
ο Εὐριπίδης, ο 'Αισχύλος, πρέπει να μεταφραστούν
στη δημοτική. Οι Λυρικοί όλοι, κανείς να μ'η
μείνη. Μα και οι πεζοί. "Ο "ΑΝΟΥΜΑΣ κάνει καλά
το χρέος του στο ζήτημα αυτό, προσφέρει υπηρε-
σίες στο έθνος με τις μεταφράσεις των αρχαίων
που άρχισε να δημοσιεύη «Σάν συμπληρωθῇ όλη ή
σειρά από έργα ζωντανά, τότε θα νοιώσουμε και

γητάδες· δεν θέλουν να τους πούν, όχι γιατί δεν τους ξέρουν, παρά γιατί δεν τους σφύρει. Και πώς θα πωλήσουν αυτοί τη σοφία τους, άμα νοιώθει ο λαός τί του λέν; Από χοντρά λόγια είναι έτοιμοι και ικανοί να βάλουν στην σειρά όσα θέλετε και τελειώμ, να μην έχουν, μα από ούσία, μα από νόημα τίποτες και πάντα τίποτες.

Δεν είμαι γλωσσολόγος, ούτε θέλω να γίνω. Μα βλέπω στις ιστορίες όλου του κόσμου, μα βλέπω πιο καθαρά στην ιστορία της πατρίδας μας, ότι ο λαός πάντα ένοιωσε κι' ακολουθούσε εκείνα που του είπαν στη γλώσσα του. Σ' όλες τις μεγάλες κι' κρίσιμες περιστάσεις του όσου τον ωδήγησαν και τον ορμήνεψαν, του μίλησαν με τη γλώσσα που μιλούσε κι' αυτός.

Κι' αν θέλουν να επιμένουν οι συκοφάντες κι' οι ψευ-τες σε όσα λέν, τους λέμε για τελευταία και τουτό: Ένα έθνος δείχνει πως ζει, όταν έχει κοντά στήλα και φιλολογία δημιουργική. Το δικό μας έθνος όσο λίγη κι' όσο φτωχή φιλολογία έχει σήμερα, την έχει στη γλώσσα του λαού· αυτή το χαρακτηρίζει σήμερα κι' αυτή θα μένει για τα κατοπινά χρόνια. Ποιά είναι ή δουλειά όλων αυτών των φοβερών και τρομερών, που πήραν το πατριωτισμό για μονοπώλιο; Με τό ν' ανάδουν τα μυαλά του λαού, γιατί έτυχε να έχουν μια θέση κάπως εξαιρετική και να κούγεται λίγο πρσιεχτικά ή φωνή τους, θαρρούν πως θα μπορέσουν να πετύχουν κι' εκείνο που θέλουν; Όχι! δεν το πιστεύουν ούτε οι ίδιοι. Το ξέρουν αυτό, μα κανουν το αντίθετο για να δείχνουν πως ζουν. Άλλος κανέναν λόγο δεν είναι.

ΗΛΙΑΣ Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

πτυχιούχος Γαλλικής Σχολής (Bachelier ès Lettres et es sciences), διακούςας δι' επί έτη μαθήματα του Πανεπιστημίου Παρισιών, ανάλαμβάνει παραδόσεις Γαλλικής και ιδιαίτερας προγυμνάσεις μαθητών και φοιτητών.

Άπευθυντεον :

Είς το Ξενοδοχείον ή «Επτάνησος»

Όδός Έρμού και Φωκίωνος

καθηγητήν κ. ΤΗΛΕΜΑΧΟΝ ΜΑΜΙΑΔΗΝ

μας οι συφοριασμένοι τις όμορφες της αρχαίας φιλολογίας που και για τους λεγόμενους φιλόλογους έχει τόσα θελητήρα όσα και ή Κινέζικη φιλολογία, κι' ές κίνουνε τάχα πως βουρκώνουνε τα μάτια τους από συγκίνηση. Άληθινά τίποτα δι' νοιώθουν. Μα χμιαίζεται και κ'τι άλλο άκόμα. Αύστηρή εξέλεγξή των έργων της καθαρεύουσας. Να πιάσουμε ένα ένα έργο της καθαρεύουσας, να το ξεκαλλίσουμε, και ν' αποδείξουμε πως το γλωσσικό αυτό κατασκευάσμα —γιατί γλώσσα δεν είναι— δεν είναι μόνο γεμάτο από ξενισμούς άταιριστους, μα και πως στρεβλώνει άκόμα την λογική σκέψη, αναγκάζοντας το Ρωμαϊκό μυαλό να μη συλλογιέται Ρωμαϊκά, αλλά Γαλλικά, Γερμανικά, ή άρχαία Έλληνικά. Δεν θέλουν να νοιώσουν οι καθ'αριστάδες πως γράφει κανένας όπως συλλογιέται. Συλλογιέσαι γαλλικά, γράφεις Ρωμαϊκά, Παρζολογισμούς πυργώνεις. Οι κοντόφθαλμοι δασκάλοι δ'ν μπορούν να ιδούν πέρα από την μύτη τους. Για να νοιώσουν αυτό τα πράγματα, όσο απλά κι' αν είναι, δι' φτάνει το δασκαλικό μυαλό τους. Άς τους άφήσουμε λοιπό στη στραβομάρα τους. Τι : Όλο με τους δασκάλους θα τραγώμαστε : Μεγάλη τιμή τους.

Δουλειά λοιπόν, ξεσκέπασμα κάθε βιβλίου σφραγισμένου με την φωτιά της γλώσσας, και συνεπώς

Ο ΝΟΥΜΑΣ, ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ Μ' ΟΚΤΩ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΠΟΥΛΕΤΑΙ : Στά κιόσκια της πλατείας Συντάγματος, Όμοιοίος, Έμπορείου Οικονομικών, Σταθμού Τροχιοδρόμου (Όφθαλμιατρείον), Σταθμού Έμπορείου σιδηροδρόμου (Όμιόνοια).

Ο ΝΟΥΜΑΣ δέχεται από τις έπαρχίες και τριμνούς συνδρομητές, με δύο δραχμές προπληρωτές την τριμνία.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΤΟ ΡΩΜΕΪΚΟ

αν δεν είχε ξεβιδωθεί από χρόνια και χρόνια, έπρεπε από την Κυριακή το βράδυ ο κ. Μιστριώτης να μην είναι πια καθηγητής του Πανεπιστημίου. Όχι μονάχα για τις άνοσιες και τις βροσιές και τις βγαλποντιές που εξέρχσε μέσα στην μεγάλη αίθουσα, την έπίσημη του Πανεπιστημίου, έδριστής και του αξιώματός του και του ιδρύματος, αλλά για το ζήτημα που έδημιούργησε με τα άεροφουσκωμένα κι' άνόητα λόγια του, κατορθώσας να παρασύρει πέντε δέκα παιδιά και να τα σπρώξει κατά της πολιτείας, κατά του έθνους και πάλι.

Την Κυριακή το βράδυ, ή τη Δευτέρα το πρωί, έπρεπε ο σοφός καθηγητής να λάβη δυό γραμματάκια. Το ένα στολισμένο με την υπογραφή του ύπουργού της Παιδείας, να του λέν πως του άπαγορεύεται να ξαναπατήση πια το Πανεπιστήμιο, και τάλλο με την

και της λογικής. Ό,τι έκανε άλλοτε ο Πολυζός. Έπηρε τα καλύτερα των δύο Ραγκαβήδων. Και τι άποδείξε με το άνατομικό μαχαίρι του : Σολοικισμούς, Παρζολογισμούς, βαρβαρισμούς. Σολοικισμούς, παύς : Ό Άλέξανδρος Ραγκαβής. Βαρβαρισμούς, παύς : Ό Κλέωνας Ραγκαβής. Και που : Στά καλύτερα βιβλία των. Και όταν οι Ραγκαβήδες δεν μπόρεσαν να την γράψουν άψογα την καθαρεύουσα, βάλατε με τον νού σας τι γίνεται με τους άλλους, τους Έμπορκαβήδες, και Άνθυπορκαβήδες. Μα μήπως δεν έπαθε το ίδιο κι' ο Χατζιδάκις. ...λαλείται υπό φυλών άτινες πρό δύο εκατονταετηρίδων καταλαβόντες την Σινικήν κατέστησαν άξιοι γενικωτέρως πινος προσοχής.» Άς άφήσουμε τον Κοραή που είναι πια πασίγνωστο το πάθημά του.

Έχω μπροστά μου αυτή τη στιγμή μια έκδοσι της Άντιγόνης του Σοφοκλέα. Συγγραφέας κάποιος γυμνασιάρχης Πρωτοπαπής. Να την ιδήτε και να την λυπηθήτε την Άντιγόνη. Κακόμοιρη Άντιγόνη. Στην αρχή φιγουράρει ο Πρόλογος, πρόλογος άλά Μιστριώτη, με δολιχοδρομούντας άστους και τις άλλες νοστιμάδες της Μιστριωτίου ρητορικής. Αιγύθηκε με τις γλυκάδες του κ. Μιστριώτη ή συγγραφέας, και βάλθηκε να τον μιμηθ. Φαν-

υπογραφή του κ. Εισαγγελέα, που να τον παραπλη στην άνάκρισι για νάναπ-ύξη κ' ένώπιον των έπισήμων αντιπροσώπων του Νόμου, τις άντεθνικές και αντιγλωσσικές θεωρίες του.

Τίποτε όμως απ' αυτά δεν έγεινε, άπλούστατα γιατί τίποτε σοβαρό, τίποτε γνωστικό δεν υπάρχει στον τόπο αυτό. Όλα πνίγουνται κάθε μέρα στην πλατεία θάλασσα του γελοίου, όλα μασκαρεύονται, όλα γκρεμίζονται σ' έρειπια. Δεν πρέπει λοιπόν να παραξενεύεται κανένας αν μέσα στο γενικό αυτό μασκάρεμα και αποδούρκωμα, ένας καθηγητής του Πανεπιστημίου φοράει το δίχρωμο και κουδουνάτο σκούφο του Ριγκολέτου και φοβερίζει πως θάναγκαστή να τον πετάξη μια μέρα από το άδειανό και κλούβιο κεφάλι του για να φορέση τον κόκκινο σκούφο του δημοκράτη και να πάη να κάψη το θέατρο το Βασιλικό!

Ταράμ! Ταμπάμ! Ταμπάμ, ταμπάμ, ταμπάμ, ταμπάμ, ταμπάμ! Πόδερο Ριγκολέτο! —φτωχή Ελλάδα, πως σε κατάντησαν και πως θα σε καταντήσουν άκόμα!

ΟΙ ΓΛΩΣΣΟΓΛΥΦΟΙ

της ημέρας —και το επίθετο είναι φτιασμένο με όλους τους κανόνες της Γραμματικής του κ. Χατζιδάκι, κατά το : τολογλγφοί —αποκαλούν όνταριον τον Παλαμά, βρίζουν δε «άτιμους» και «ούτιδανούς» και «άναισχυντους» ανθρώπους που δεν είναι άξιοι ούτε να τους άτικρυσουν με το ήθικό τους άνάστημα.

Βλέπετε οι γλωσσολγφοί αυτοί είναι τόσον άφελείς όστε πιστεύουν πως μια όπόφασι Κακουργιοδικείου, στο άθωωτική κι' αν είναι, μπορεί να στερεωτή την ήθική σου άπακαίστασι και να σου δώτ ή δικαίωμα να σκληριζής, για ήθική και ν' άξιοπρέπεια.

ΟΙ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΙ

λόγοι που άνάγκασαν τους Ροβεσπιέρρους του παρλατνισμού να ριχτούν του Βασ. Θεάτρου και να ξεπεταχτούν για πρόμαχοι του Έθνους και της γλώσσας μας, είναι οι ακόλουθοι.

Μετράτε : Ό Μιστριώτης, γιατί δεν τον άφησαν να ένσκήψη στο Βασ. θέατρο με τ' άρχαία δράματά του και να προσφωνήση τον Αισχύλο (τόπέ μόνος του). Ό Κκαμποδάκης, γιατί δεν του δέχτηκαν και φέτος το σκητικό ξέραςμά του που λεγεται

τάσου φιλοδοξία. Ό Πρόλογος του κ. γυμνασιάρχης σύντομος είναι. Η μόνη άρετή του. Τρεις σελιδούλες μονάχα, μα όλο μαργαριταρια, ένα κι' ένα. Και έπειδή το κατσούφικο ύφος σημαίνει σοφία, ή συγγραφέας μας σερβίρει στην αρχή την ακόλουθη φράσι που συντακτικώς δι' δίνει κανένα νόημα : «τά Έλληνικά γράμματα, τα βάλρα και ή θρηγός (sic) της διαπαιδαγωγήσεως της νεολαίας, τρέπαια κατήγαγον, και (άκουσον) την ύφραπάσσαν δι' αυτών τούτων των Έλλήνων Έλληνικήν έλευθερίαν Ρώμη καθυπέταξαν» Καταλαβατε τίποτα : ούτε μεις. Συντάξατε την τελευταία φράσι, αν μπορείτε.

«Αί των τραγικών πολύσφοι λαμπηόνες έγένοντο το σωσίδιον του πολιτισμού.» Ηξέραμε πως οι λαμπηόνες φωτίζουνε, μα πως γίνονται και σωσίδια, δεν το φανταζόμαστε. Οι άτμπολοιές έταιριές τι κάθονται : διατί δ'ν σπείδουν να έφοδιάσουν τα πατήρια τους με την νέα έφεύρεσι του δασκαλοναυτικού :

«Έκ της σποδοϋ των έλλαννικών μουσών, άνέθερε ή έλευθερία των λαών, υπό το έμβλημα τούτων (δηλ. των Μουσών) κατελύθη ή τυραννίς : τα νάματα τούτων (δηλ. των Μουσών) άντλησαν, και εκ της κολυμβρήθρας αυτών (δηλ. των Μουσών) άνέδυσαν οι πρόδερμοι της Έλλάς. Έπαναστά-

«Σαπφώ». Ο Πάπ, γιατί δεν άναγνώρισε ή Διεύθυνσι του Βασ. θεάτρου τὸ παραγκιόζικο ταλέντο του καὶ δὲν ἐδέχτηκε τὴν «Πρώτη Σεπτεμβρίου» του. Ο Κανελλίδης, γιατί ἐτέλειωσαν οἱ ἔρωτες τῆς Δράγας; κ' εἶχε ἀνάγκη ὁ ἄνθρωπος νὰ γεννηθῇ ζήτημα γιὰ νὰ μὴ τοῦ παρῇ τὴν πρώτη κυκλοφορία τὸ «Ἐμπρός».

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ λόγοι εἶναι πατριωτικώτατοι. ἴσως;

ΘΑΥΜΑΣΙΟ

ἐκεῖνο ποῦ σκάρωσαν στὸν Μιστριώτη οἱ «Καιροὶ» τὴ Σάββατο. Ἐδημοσίεψαν τὴν περιαλλή φιοῦρα του καὶ πλάι τῆς ἔβαλαν τὴν εἰκόνα τοῦ Σαράφωφ.

Κ' ἔτσι ὅσοι ἐβλεπαν τὶς δυὸ αὐτὲς εἰκόνες, τίς τόσο ταιριαστές, πλάι πλάι, ἔκαναν τὴν ἀκολουθὴ ἀριθμητικῆ πράξι:

Μιστριώτης+Σαράφωφ=Οἱ δυὸ μεγαλύτεροι ἔχθροι τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

ΜΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

πατριωτικὴ—«Ἀθήναι», θαρροῦμε, τὴν λένε—ἄνοιξε κατάλογο εἰσφορῶν ὑπὲρ τῶν δυστυχισμένων ἀνιάτων τῆς φιλολογίας.

Ἐλεημοσύνη, Χριστιανοί! Δώστε τὴν πεντάρα σας! Ἐτσι σιγὰ σιγὰ, θὰ μωζωχτῇ ἓνα ποσὸ καὶ θὰ καλέσουμε ὅλους τοὺς ἀνιάτους νὰ μεταβράσουν ἓνα δρᾶμ' ἀρχαῖο στὴν καταρρέουσα καὶ κείνος ποῦ τὸ κουρελιάσῃ περισσότερο θὰ πάρῃ καὶ τὸν παρᾶ.

Τὴν γκραβαρίτικη αὐτὴ ἐπίκλησι πρῶτα πρῶτα τὴν ἄκουσε ὁ κ. Πρόξενος τῆς Ρουμανίας κ' ἔστειλε

σεως.» Ὅριστε κύριοι εἰς τὸ ἀξιοπεριέργον τέρας. Αἱ Μοῦσαι εἶναι σποδὸς (!!!) ἔμβλημα νάματα καὶ κολυμβόθρα. Τέρας χειρότερο καὶ ἀπὸ τὴν ἀρχαία Χίμαιρα. Λέξεις ζητοῦσε ὁ συγγραφέας, λέξεις ποῦ νὰ χτυπᾶνε στὰ μάτια. Σποδὸς, νάματα, σοῦ λέει ὁ ἄλλος. Μὰ ἡ καθαρεύουσα δὲν τὸν ἄφησε νὰ σκεφτῇ πῶς ἓνα καὶ τὸ αὐτὸ πράγμα δὲν μπορεῖ νὰ ἔχῃ μαζί καὶ τίς τέσσερες αὐτὲς παράδοξες ιδιότητες.

«Ταύτης τῆς ἀρχαιότητος τὰ λείψανα ἐξαγιαζοῦσι καὶ ρυθμίζουσι τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς γηραιᾶς Ἀλδίνου.» Ἐδῶ τὸ πέτυχε. Ὅπου ὁ συγγραφέας ἀποδεικνύεται καὶ πρώτης τάξεως διπλωμάτης. Νὰ λοιπὸν τὸ μυστήριον τῆς Ἀγγλικῆς διπλωματίας. Νὰ λοιπὸν ἀπὸ ποῦ ἐμπνέεται ὁ Μπάλφορ. Ἀπὸ τὰ λείψανα τῆς ἀρχαιότητος. Βρε τὸν ἀθεόφοβο. Μὰ τί σοῦ εἶναι τέλος πάντων αὐτοὶ οἱ δασκάλοι; τίποτα δὲ τοὺς ξεφεύγει.

«Τοῦ ἀρχαίου βομοῦ ἡ αὔρα ἐνέπνευσε... Ἀὖρα τοῦ βομοῦ τί εἶναι; εἰς τὸν λῦτη τοῦ γρίφου αὐτοῦ χαρίζουμε... ἓνα γυμνασιάρχην. Νάλεγε τοῦλάχιστον ἡ κιν-άδρα τοῦ δασκαλισμοῦ τὸ καταλαβαίνουμε.

«Ἐν τῇ πνοῇ τῆς φωτοδοτίδος ἐστίας... Ἄλλο πάλι. Ἡ πνοὴ τῆς ἐστίας. Νὰ πῶς καταντᾷ τὸ μυαλὸ μὲ τὴν καθαρεύουσα. Κουρκοῦτι. Πνοὴ τῆς ἐστίας! Τὰ χάρτουμε ὅμως συνήθως ὅλ' αὐτὰ, ἀρκεῖ νάνα στὴ καθαρεύουσα. Καμμιά λέξι μόνο τῆς δημοτικῆς νὰ μὴ μᾶς εἶναι ἄγνωστη, γιατί χαθήκαμε. Πῆς, ὅσες κουταμάρες θές, ντύσε τες μὲ τὸ φόρεμα τῆς καθαρεύουσας, καὶ περνᾷς γιὰ σοφός.

«Τὸ ἄρμα τοῦ ἐλευθέρου βασιλείου ταλαιπωρεῖται: ἐν τῷ σάλλῳ τῆς διπλωματίας». Σάλος εἶναι ἡ ταραχὴ τῶν κυμάτων. Ἄρμα τώρα καὶ θάλασσα ταιριάζουνε; Ἄν ἔλεγε τὸ σκάφος τοῦ βασιλείου μάλιστα.

«Χαλιναγώγησις περὶ τὴν τοῦ ἀληθοῦς, καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ αἰσθησιν». Ὁ χαλινὸς χρειάζεται γιὰ νὰ μετριάσῃ τὴν ὁρμὴν τοῦ ἀλόγου ἢ τῆς ἀλογίας φαντασίας μερικῶν συγγραφέων. ἄλλα ἡ αἰσθησι τοῦ καλοῦ καὶ ἀληθινοῦ δὲν θέλει χαλινό, ἄλλα καθοδηγήσι. Ὅσο ὅμως ὁρμητικώτερα ἀντιλαμβάνεται κα-

δέκα δραχμῆς, γιὰ νὰ ποδεῖξῃ πῶς ἡ Ρουμανία διεδικεῖ γιὰ δικούς της τοὺς Κουτσοβλάχους τῆς Μακεδονίας, ἀπὸ μάλιστα κ' ἓνας ἀπ' αὐτοὺς ἔχει κουρελιάσει τοῦ Σοφοκλῆ τὸν «Οἰδίποδα» μὲ τὴ νερόδραστη μετάφρασί του.

ΝΑ ΞΕΦΤΥΛΙΣΟΥΝ

ταῦτιά του, καὶ νὰ τὰκούσουν καλὰ τὰ λογία μας αὐτὰ, οἱ διάφοροι Μιστριώτηδες καὶ Χατζιδάκιδες καὶ Καλαποθάκηδες.

Τὴν ἐπιστημονικὴ ἐργασία γιὰ τὴ γλῶσσά μας τοῦ Ψυχάρη, οὔτε νὰ τὴν ἀντικρύσουν δὲν μποροῦν. Τὰ σχόλια τοῦ Πάλλη στὴν «Ἀντιγόνη» καὶ τίς διορθώσεις του στὸν «Ὀμηρο» τίς ἀναφέρουν μὲ σεβασμὸ ὅλ' οἱ ξένοι σοφοί. Τοῦ Παλαμὰ τὰ ἄρθρα γιὰ τ' ἀρχαῖα δράματα, οὔτε νὰ τὰ διαβάσῃ ὁ Μιστριώτης δὲν εἶναι ἀξίος. Ἡ χρησιμομέλεια τῶν κ. Legrand καὶ Pernot (Chrestomathie greque moderne) ὕστερ' ἀπὸ τὰ δημοτικὰ τραγούδια, δημοσιεύει κομμάτια ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ Πάλλη καὶ τοῦ Ψυχάρη καὶ τοῦ Ἑφταλιώτη καὶ τοῦ Παλαμὰ καὶ τοῦ Καμπύση καὶ τοῦ Βλαχογιάννη καὶ ὅλων τῶν ἄλλων δημοτικιστῶν. Ἀπὸ δὲ τοὺς συνεργάτες τοῦ «Νουμᾶ» δυὸ εἶναι καθηγηταὶ Γυμνασίου, τρεῖς Σχολάρχαι, τέσσαρες δημοδιδάσκαλοι καὶ ὀχτῶ (Νο 8) φοιτηταὶ καὶ τελειόφοιτοι τῆς φιλολογίας.

Αὐτοὶ λοιπὸν ὅλοι ποῦ ἀναφέραμε παραπάνω εἶναι οἱ ἀγράμματοι, οἱ οὐτιδανοὶ καὶ οἱ ἀνάσχυντοι!

Μὲ τοὺς σχολιασμένους συγγραφεῖς τοῦ Μιστριώτη, ποῦ καθὼς κοκροεῦτηκε ὁ ἴδιος, τοὺς θαυ-

νεῖς τὸ καλὸ καὶ τὸ ἀληθινό, τόσο βέβαια τὸ καλύτερο.

«Αἱ λεγεῶνες τῶν θεραπόντων τῆς ἐπιστήμης ἔχουσι δυσαναλόγους πρὸς τὰς εὐθείας τρίβους τῆς ἐθνικῆς λεωφόρου» Αἱ τρίβοι τῆς λεωφόρου!!! Τί εἶναι τρίβος, τί λεωφόρος ποῖος δὲν τὸ ξέρει; Ὅταν φωνάζουμε πῶς ὅσο κ' ἂν μελετήσῃς, δὲν θα τὴν μάθῃς τὴν καθαρεύουσα, δὲν θ' ἀποχτήσῃς δηλ. τὸ αἰσθημα, ποῦ καὶ μόνο αὐτὸ δίνει τὴ ζωὴ σὲ κάθε γλῶσσα, οἱ δασκάλοι σκίζουνε τοὺς μποξάδες τους καὶ μᾶς δείχνουνε τίς εὐθεῖες τρίβους, στῆς ὁποῖες αὐτοὶ οἱ ἴδιοι εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ κάμουνε ἓνα βήμα μὲ τὰ τρεμουλιάρικα πόδια τους χωρὶς νὰ σκοντάψουνε κατακέφαλα.

«Νὰ χρησιμοποιοῦνται ὡς ὄργανα τῆς κατανόσεως τοῦ πνεύματος τοῦ πεζοῦ ἢ ποιητοῦ συγγραφέως.» Ὡστε ἔχουμε πεζὸν συγγραφέα καὶ ποιητὸν συγγραφέα, γιατί ποιητῆς συγγραφέας δὲ λέγεται. Μὰ ποιητὸς συγγραφέας πεποιημένος συγγραφέας ἢ αὐτὸς ποῦ μπορεῖ νὰ ποιηθῇ. Δὲν εἶναι μόνο τὸ πελαγὸς τῆς ἀγραμματοσύνης, δπου καλυμποῦν καμπόσοι γυμνασιάρχαι, εἶναι εἰς τὸ στραμπύλισμα τῆς ὀρθῆς κρίσεως ποῦ εἶναι ἀποκλειστικὸ προνόμιο τῆς καθαρεύουσας.

«Πρὸς ἐξαγωγήν ἠθικοῦ πορίσματος παρέθικα ἐκάστης περικοπῆς τὸ ἠθικὸν συμπέρασμα.» εἶπε κανεὶς ἀνοητότερον πράγμα; Ποῦ ἀκούστηκε νὰ ζητᾷ κανεὶς ἀπὸ τὸ ἠθικὸν πόρισμα νὰ βγάλῃ ἠθικὸν συμπέρασμα, δηλαδὴ ἀπὸ τὸν ἀέρα νὰ βγάλῃ ἀέρα, ἀπὸ τὸ νερὸ νὰ βγάλῃ νερό. Οἱ καθαριστάδες ἐδῶ σωπαίνουνε. Ἄν ψάρευαν ὅμως καμμιά λεζούλα δημοτικὴ ἄγνωστη, θέ μου τί θόρυβος καὶ κακὸ.

«ὦν ἀνευ ἀδυνάτου ἢ διαρρηξίς τοῦ μοχλοῦ τῶν δεσμῶν τῆς ὑλαφροσύνης.» Ὁ μοχλὸς τῶν δεσμῶν!!! Τέτοιους φίλους σὺν ἔχῃ ἡ καθαρεύουσα, τί τοὺς θέλει τοὺς ἔχθρους; Ἐπρεπε νὰ χρωστοῦμε χάρι στὸν κύριο συγγραφέα γιὰ τὴν τὴν βοήθεια ποῦ μᾶς δίνει, ἂν τὸ πολύτιμο βιβλίον του δὲν ἦταν προωρισμένο γιὰ μαθητὲς. Κακόμοιροι μαθητὲς.

«περὶ τῶν ἐν τοῖς χαρακτῆρσι γραμματολογικῶν ἀνωμαλιῶν.» Γραμματολογικὲς ἀνωμαλίες χα-

μάζουν οἱ Ἑσκιμῶοι καὶ οἱ Ὀττεντόοοι σοφοί, γελοῦνε κ' αὐτοὶ ἀκόμα οἱ καθηγηταὶ τῆς φιλοσοφικῆς μας Σχολῆς!

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ

Φίλτατε «Νουμᾶ»,

Ὁ τρόφιμος τοῦ Λασσανείου κ. Πελ. Δημητράκοπουλος δὲν γράφει μόνον νερόδραστες καὶ ἀνούσιες τραγωδίες, ἀλλὰ καὶ ἄρθρα γελοιοδίστατα. Μιὰ σειρὰ, ἀπὸ τὰ τελευταῖα, δημοσιεύει κάπου τίς ἡμέρες αὐτῆς, θυμιατίζοντας μ' αὐτὰ τὸν σορὸ τοῦ Πανεπιστημίου Ραμππαζ, καὶ καυτηριάζοντας τοὺς δημοτικιστὰς, ἐξαρχοπουλικώτατα.

Ὁ κ. Πολ. ἔχει λόγους νὰ γράφῃ αὐτὰ ποῦ γράφει, κ' ὅπως τὰ γράφει. Ἐμυρίσθηκε ἡ ἔραθε ὁ ἔριφος πῶς εἰσηγητῆς τοῦ φετινοῦ Λασσανείου θά ναι ὁ κ. Μιστριώτης. Ὁ κ. Πολ. λοιπὸν θὰ σερβίρῃ μιὰ ἀπὸ τίς πολλὰς τραγωδίες του ποῦ φαμπρικάρει μὲ τὴ ντουζίνα, ὁ κ. Μιστριώτης θὰ τὴν κρίνῃ, καὶ οἱ χίλιες δραχμοῦλες θὰ χρησιμεύσουν ὡς ἀμοιβὴ τῶν ταμπουριλάρικων ἄρθρων τοῦ πατριωτικοῦ αὐτοῦ ἀνδρός.

Ταῦτα καὶ μὲν

ΒΟΥΓΑΡΑΡΟΥ

ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ ΠΡΙΝΑΡΗ-ΦΟΥΝΤΟΥΚΛΗ ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΡ. 26Α

ρακτῆρων εἶναι κατὰ πρωτακουστό. Μεγας εἰ κύριε... συγγραφέα καὶ θαυμαστά... τὰ λογία σου.

«Ὁ χωρὶς κατέρχεται εἰς τὴν ὀρχήστραν.» Ὁ συγγραφέας δὲν ἐπῆρε ἀκόμα οὔτε μυρουδιά ἀπὸ τὴν νέα γιὰ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τοῦ ἀρχαίου θεάτρου θεωρίαν ποῦ χρωστᾷ στὸν κ. Δαίρπελδ. Ἡ ὀρχήστρα ἦταν στὸ αὐτὸ ἐπίπεδο μὲ τὴν σκηνὴ, ὀχι χαμηλότερα. Φιλοδουλεῖς, θὰ πῆτε. Ἐχετε δίκιο.

«ακρυφίως τῆς φρουρᾶς» καὶ τοῦ συντακτικοῦ ποῦ διδάσκει, κύριε συγγραφέα.

«ἡ κακοδαιμονία τῶν πολλῶν εἶναι προῖον τῶν ὑπερβολικῶν αὐτῶν ἐπιθυμιῶν πρὸς τολμηρὰ καὶ αὐθάδεις ἀποτυφλώσεις.» Ἐταί ἀπάνου-κάτου τὰ λέει καὶ ὁ μπάρμπα-Γεώργης στοὺς Μυλωνάδες. ἴσως καὶ καλύτερα.

«τοῦ Κρέοντος τοσοῦτον ἡττηθέντος ὥστε ἐπιθυμοῦντος καὶ μὴ εἰρίσκοντος τὸν θάνατον.» Εὐρῆκε τὸ θάνατον ὅμως τὸ συνταχτικὸ ποῦ διδάσκει πῶς τὸ ὥστε δὲν πηγαίνει μὲ μετοχὴν.

Τίποτε ἄλλο. Αὐτὰ μόνο ἀπὸ τὸν πρόλογο. Ἀπὸ λίγες μονάχα σελίδουλες. Ποῦ ἀξίζει νὰ διαβαστοῦν ἀπ' ὅλο τὸν κόσμον γιὰ νὰ καταλάβουμε πῶς γράφονται τὰ βιβλία στὴν Ἑλλάδα, γιατί στραβώνονται τὰ παιδιὰ μας στὰ σχολεῖα, γιατί οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς καταντοῦν σκιαχτῆρα γιὰ τοὺς ἑλλήνες μαθητὲς. Καὶ τώρα ρωτοῦμε. Θὰ ἔγραφε τόσους παραλογισμούς, τόσους σολοικισμούς ὁ συγγραφέας, ἂν ἀποφάσιζε νὰ γράφῃ τὸ βιβλίον του στὴ δημοτικὴ; Τί γλῶσσα λοιπὸν εἶναι αὐτὴ, κύριοι καθαριστάδες, ποῦ γίνεται κανεὶς γυμνασιάρχης καὶ δὲν μπορεῖ νὰ τὴν γράφῃ ἀνθρωπινὰ; Φαντασθῆτε τώρα τί γίνεται μὲ τὸν λαὸ, ποῦ, τὸ πολὺ, δημοτικὸ σχολεῖο μόνο θὰ βγάλῃ. Ἦ' αὐτὸ μᾶς ἐπνίξε ἡ ψευτιά. Μὲ τὴν ψευτιά, μὲ τὴν ψευτικὴ γλῶσσα, ἀρχίζει ἡ ἐκπαίδευσίς μας, καὶ στὴν ψευτιά καταλήγει. Κι' ὅλα μας, θρησκεία, πατριωτισμός, ἐγνήνηκαν ψεύτικα. Γιατὶ στηρίζονται ἀπάνου σ' ἐψεύτικη γλῶσσα.

(Σπέρτη)

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ